ei caſum q̄ ꝯtigit. Tunc ſacerdos
intulit Non videtur mihi ex̄ neuꝗ
ꝑdiditis oēm laborem vr̄m. qꝛ ꝯfer
tis in via devaciis ⁊ pecudibꝯ v̄ris
Cum ḡ deo nō intenditis. nec ipē
intendit vobis. Si vos miſſas veli
tis audire deberetis corda vr̄a eua
cuare de oibus q̄ in mundo habetis
agere. ⁊ nichil cogitare niſi de deo
quē adoratis in templo. Sed dica
tis m̄ inquit quot ſabe ſunt rep̄te
in ciſta. Rn̄derunt. Vna tm̄. At il
le. Tunc amplꝯ ꝯtriſtandū non
ē qꝛ vna miſſa de oibus ē deo gra
ta. Dico qꝛ remiſſa ſunt ei oia pec
cata: qꝛ ideo miſſa quotidie fit in
qua deo patri filiꝯ ſuus immolat̄
vt peccatū mūdi tollatur

¶ Sermo atius lxviij

Intrās eccām ad audiendū bonā
miſſam ibi ſīl̄r ſex ꝯdicōes debes
hr̄e. ¶ Primo cū intraueris ſigno
crucis te benedicas crucē aſpicias
⁊ primas orōes corā cruce facias
dicens ſic̄ docuit beatus franciſcꝯ
Adoramꝯ te xp̄e ⁊c̄. Legit̄ de quo
dā viro fideli q̄ cū eēt mortuus ap
paruit ſuo ſacerdoti fideliter ꝑ ipō
oranti. grās agēs ⁊ ſaluatū ſe. d.
Cū ſacerdos eū interrogaēt quid
in vita ſua egiſſet qꝛ deo placuiſſ;
Rn̄t. qn̄cunqꝫ volui ad eccām ire:
ſignū crucis feci añ me anteꝗ̄ exi
rem domū. ⁊ eundo dixi orōem do
minicā rogando deū vt faceret me
dignū intrare domū ſuā ⁊ poſtꝗ̄

venerā ad eccām ꝓceſſi ad crucē
dicens. v. pr̄ nr̄ ad honorē. v. vul
nerū xp̄i. et poſt qd̄libet pr̄ nr̄ ad
ieci petic̄oē illā. Primo dixi. Dn̄e h̄
ſto ante te tanꝗ̄ mendicus añ di
uitē petens vt diuicias tue grē m̄
ꝓ modulo velis ꝑticipare Scd̄o
dixi. Dn̄e hic ſto ante te vt ſeruus
añ dn̄m petēs cibū ⁊ potū corpis
⁊ ſanḡnis tui. ⁊ veſtem caritatis
q̄ opit multitudinē pctōꝝ. Tercīo
dixi. Ecce h̄ ſto ante te vt reus añ
iudicē terribilē. petens vt m̄ eſſe
velis iudex pius. qn̄ ſepabit̄ aīa
a corpe meo Q̄rto dixi. Dn̄e h̄ ſto
ante te ſic̄ amicus añ amicū petēs
vt caritas tua eximia trahat me
ad te. vt liget me in te: ⁊ non per
mittat me vnꝗ̄ ſeparí a te. Q̄nto
dixi. Dn̄e hic ſto añ te ſicut filius
ante prēm petens te vt p̄ină here
ditatē finaliter non velis m̄ dene
gare. Ecce ait ille. Ita veni ⁊ intra
ui ad eccām. ita dixi orōem meā
⁊ ita veni ad grām. Hoc qꝫ dicēs
euanuit. Et tm̄ de prima ꝯdicōne
vtili ad eccīam intrantis .ſ. vt ſig
no crucis ſe muniat. ¶ Scd̄o cū in
troie͛it: collocet ſe ad lo cū ſecretū
⁊ recolligat oēs ſenſus ſuos diſp
ſos. vt ſoli deo vacet in ſuis orōni
bus ⁊ meditationibus Bernard.
Cū ad orandū eccīam intraueris
fluctuantiū cogitationū relinque
tumultū. curē exteriorū oim obli
uiſcere vt poſſis ſoli deo vacare Fi
eri enī non p̄t vt cū deo aliqn̄ loq̄
tur qui cū toto mundo fabulatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Intēde ergo illi qui intendit tibi.
Audi illum loquentē tibi. vt ipſe
exaudiat te loquentem ſibi. Hec
ille. Tam ſecrete et ſilenter debet
bonus homo orare ⁊ deo vacare vt
nullus impediat̃ qui in latere ſuo
collocatur Et maxime ne faciat ta
lem ſtrepitū quo ſacerdos in miſ
ſa ꝯmoueatur. ¶ Legit̃ de quodā
ſacerdote qui in quadā miſſa libe
rauit de purgatorio aīas. xcix.
Et cū interrogaret̃ quare nūs cen
tenarius nō ꝯplebatur Rn̄t Hoc
cōtigit ꝓpter maledictā ianuam
que apiebatur. ⁊ ad pietem ꝓij
ciebatur. qꝛ tunc a memoria eiec
tus fui ⁊ a raptu reuocatus fui. ⁊
qꝛ redire non potui ad eandē me
moriā: ꝓpterea numerus manſit
incompletus. Ex iſto videt̃ ſequi
ꝙ illi valde peccant qui tranſitū
faciunt p eccām ⁊ fragorem quo
dāmō ꝯmouent p rumores ⁊ cla
mores quos exercent. qꝛ magnā
ſalutē animaꝝ impediunt Etiā vi
dent̃ grauiter peccare alij q̄ ſic nō
tranſeunt: ſed ſedēt in loco apto
vt videant̃ a tranſeuntibꝰ ⁊ econ
uerſo ipſi videāt tranſeuntes. qꝛ
p eoꝝ aſpectus trahunt corda ali
orū ad ſe. ita ꝙ corda taliū plꝰ oc
cupant̃ cū hoībus quos viderint:
q̄ȝ cū deo. Et tm̄ de ſecunda ꝯditio
ne vtili ad eccām intrātis. ſ. vt ſe
collocet ad aliquē locū ſecretū. et
colligat omnes ſenſus ſuos diſpo
nens ſe ad dn̄m deū ¶ Tercio pꝰ
q̄ȝ homo ſenſus ſuos diſperſos ſic
collegerit: dirigat eos ad paſſio
nem xpi. q̄a nōbiliter paſſio xpi
repn̄tatur in miſſa. et hoc diuerſi
mode. Altare em̄ cui ſacerdos fixꝰ
ſtat ſignificat crucē. ad quā xp̄s
fixus erat. ⁊ in ſignū hꝰ ſacerdos
ſtat aliqn̄ expāſis ⁊ eleuatis ma
nibꝰ ad repn̄tandum extenſionē
brachioꝝ xpi in cruce. Calix ſup
altarē ſignificat effuſionē ſangui
nis xpi in cruce Veſtes ſignāt ve
ſtes quibꝰ xp̄s in ſua paſſione de
riſus eſt. Amicta ſup caput ſigfi
cat faſciā lineā qua iudei ligabāt
oculos xpi in nocte captūtatis ſue
⁊ pcuciebant caput ipſiꝰ dicētes.
Prophetiſa nobis xpē quis ē qui
te pcuſſit. Et in ſignū hꝰ qn̄ ſe in
cipit induere debet primo amictū
in oculis ſuis reprimere ad deſign
dū obtectōnē oculoꝝ xpi. Veſtis
alba ⁊ longa ſigficat illā veſtē al
bam q̄ xp̄s illuſus fuit ab herode
Stola quā ſacerdos hȝ in collo ſi
gnificat funē q̄ xp̄s ligabat̃ ad
columnā dū flagellabat̃. qꝛ in il
lo fune collū eius ligabat̃ ⁊ totū
corpꝰ cū pedibꝰ. Mampulus ſigfi
cat funē quo manꝰ ligabant̃. Ca
ſula ſigficat purpureū veſtimen
tū quo induebat̃ pꝰ flagellacōē
Cum ꝗ hec repn̄tant̃ in miſſa me
rito debet bonꝰ hō ꝯpaſſiōe moue
ri dū eſt in miſſa ⁊ videt ⁊ ꝯſiderat
hec oīa. Immo ſtaret aīa q̄ſi ſtaret
in monte caluarie ⁊ videret oīa q̄
ibi ꝯtigerīt i feria ſexta paſceues
Et qꝛ mors xpi facta ē ꝑ peccā nr̄is

ideo quis debet ter pcutere pectus
ſuum qñ audit ſacerdotē clamã
tem. Nobis quoq3 pctõrib9 vt oſten
dat ſe dolere p pccīs ſuis ꝓpter q̄ fi
lius dei tam miſerabiliter mori ha
buit de pccīs que ipſe fecit tripli
citer in corde ſuo. ſ. p cogitacõ3. de
lectationē ꝛ ↄſenſum. et tm̄ de ↄdi
cione tercia vtili. ¶ Quarto debet
hõ audiens miſſa3 vel ſtare vel ge
nuflectere: nunq̄ ſedere niſi qñ le
git epl'a. ꝛ graduale cãit. ꝛ qñ
infra miſſam predicat: nunq̄ d3
ire ſeu deambulare: niſi finita miſ
ſa qñ ſacerdos dicit Ite miſſa eſt
Signanter d3 ſtaē dū legit euan
geliū verſo vultu ad euangeliu3
ad deſignandū q xp̄ianus debet
eſſe paratus ad defendendū euãge
liū ꝛ fidē xp̄i qñcunq3 fuerit opor
tunū Genua quoq3 flectere debet qñ i
credo dr. homo fact9 eſt. ad hono
rem illi9 qui de ſūmo celo deſcēdit
et in hunc mundū inferiorē venit
Maxime quiuis flect3 genua ſua
in eleuacõe ſacramenti. et vertet
ſe cū facie ꝛ toto corpe verſus alta
re. Vnde legit de quodã ſacerdote
dū legeret miſſam de beata v̓gine
q̄ ſic incipit. Salue ſcã parens ꝛc̄
et ipſe corp9 leuaſſet vidit hoſtiã
ↄuerſam in puer3 pulcherrimū ꝛ
beatam virginē in dex̄ pte altaris
flexis genib9. et gabrielem in ali
a pte adorans ꝛ dicens Hic eſt q̄
celū terrãq3 regit in ſecula ſclorū.
Hec ibi. Cu3 g° celi dñs flexit ſua
genua. immerito dimittit purus

hõ in hac miſeria q nõ flectat ge
nua ſua qñ adorat xp̄i ſacramenꝫ
q ipſe idē eſt qui fecit celum ꝛ ter
ra3 in ſecula. ipſe prim9 ꝛ nouiſſi
mus Aug9. in quodam ſermone
Quis non adorat primū ꝛ nouiſſi
mū. q. d. Nemo audet hoc dimitte
re. Reuera. nemo audet ñ hõ. dy
abolus nõ audet dimittere: qñ no
lã ſacramenti audit quin genua
ſua flectat. ſi q̄ habet vt ſepi9 legi
tur i miraculis de corpe xp̄i. Sed
miſer hõ pre nimia ſupbia qñ vi
det corpus xp̄i audet dimittere q
non flectat genua ſua. Sed quid
ex hoc. Reuera q hõ peior eſt dy
abolo q minus honorat deū q̄ dy
abolus. ꝛ tm̄ de quarto. ¶ Quinto
debet hõ audiens miſſa3 ſe cuſto
dire ab oī colloq̄o. vel ſi neceſſari
um hēt loqui loq̄tur breuiter ꝛ ſb
miſſe. vel exeat eccãm: q diuinū
colloquiū in eccã vt in plurib9 fit
ex inſtigacõe dyabolica ꝛ pditur
oīs grã q̄ impetrãda eſſet in miſ
ſa. ¶ Exemplū legit de quodã ſacē
dote quõ dixit mrī ſue. Cum ſis in
breui moritura mr̄ cariſſima put
intellexi ex reuelacõne diuina. va
de ꝛ audi miſſam p ſalute aīe tue
Rñt mr̄. Fili mi cariſſime: plures
miſſas audiui ad honorē dei. Tūc
ſacerdos Scio mat̄ q nunq̄ vnã
miſſã audiſti ſ3 ↄfabulacõib9 ꝛ ſa
lutacõnib9 ſp occupata fuiſti. ſic
tps tale pdidiſti. ꝓpterea ſuadeo
tibi ſi vis miſſa3 tibi valere nemi
ni loq̄ris. neq3 videas: ſed dicas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tuũ pater nr̃ deuotius quo ꝑotes
R̃n̄t mr̃. Si ſalutacõibus ⁊ allo
cucionib⁹ non rn̄derem: dicerent
hoīes me eſſe ſupbam. R̄n̄t fili⁹.
Necures de hoībus ſed de aīa tua
Factũ eſt aũt cũ mr̃ audiret miſ
ſam cũ ſilentio vidit bufonem ſe
dent̃ ſup ſcapulas ſuas. ꝓpterea
ipſa territa orare non potuit: ve
rumtñ in eleuatione bufo cecidit
⁊ euanuit. Finita ḡ miſſam rñdix
it filio caſũ. R̄n̄t filius. dyabolus
fuit et voluit te terrere: vt clamaſ
ſes ⁊ rumorẽ in ꝑplo cõcitaſſes. et
ſic miſſam ꝑdidiſſes. taceas cras
ſimiliter ⁊ illũ malignũ deuincẽs
ces. In craſtino rediit bufo: et gi
rauit aurem mulieris per totam
miſſam. Tercio die venit bufo q̃ſi
volens intrare os mulieris et ſta
tim obturauit os ſuũ. et ſudauit
ex terrore magno magnũ ſudorẽ
et poſt terciã miſſam obiit ⁊ filio
ſuo apparens dixit. O q̃ꝫ bonũ ↄſi
liũ dediſti m̃ fili mi. Reuera niſi il
las tres miſſas audiuiſſem: dam
nata fuiſſem. ¶ Sexto debet hõ au
diens miſſã manere quouſqꝫ be
nedictio detur. qꝛ benedictio quã
ſacerdos hꝫ dare in fine miſſe ſig
nificat benedictiõem quam xp̄us
ſumm⁹ ſacerdos dabit oībus ele
ctis in fine ſeculi. Cũ ãt illam ob
tinere volum⁹ iſtã negligere non
debemus. qꝛ per illã iſtam mereri
poſſum⁹ q̃ deus nos benedicat in
p̄ñti: et liberet nos ab oī periculo
imminenti. ¶ Vnde legim⁹ de quo

dã tectore petrarũ qui cecidit de al
ta turri. ⁊ ſaluus manſit vulnere
letali. Cũ poſtea illi diceretur. tu
bene ſignaſti te hodie. Ille ridens
ait Immo bene ſignatus fui. qꝛ de
illa manu qua ↄſecratum eſt cor
pus xp̄i accepi benedictionem Et
illam fidẽ ſp̄ habui q̃ illa die nõ
poſſem periclitari q̃ñ miſſã audi
ui et benedictionẽ accepi. Hec de
illo. Vnde dicit criſo. Deuota ⁊ to
talis miſſarũ audiẽtia p̄ctã diluit
grãm impendit. de periculo corpo
ris ⁊ anime cuſtodit: ⁊ finem bo
num tribuit ¶ In veteri teſtamẽ
to habemus q̃ patriarche habe
bant a deo poteſtatẽ benedicẽdi
primogenitos ſuos. et illi dicebã
tur benedicti a dño. qꝛ ꝓſperũ ſuc
ceſſum habebant in bonis t̄palibus
Non ḡ mirandũ dicim⁹ q̃ illi cre
derent̃ benedicti a deo: qui cũ deuo
tione expectant ⁊ accipiũt bene
dictõem boni ſacerdotis in templo.
qui p̄tãtem hꝫ in hoc qđ mi̇̄n⁹ eſt
Sacerdos habet p̄tãtem benedicẽ
di panem purũ ⁊ ſtatim p⁹ efficit̃
corpus xp̄i. Non mirũ ergo q̃ hõ
melior ⁊ felicior efficeretur ⁊ beati
or cui manu ſacerdotis multa pec
cata delentur. Et tñ de vltima ↄdi
tione vtili eccãm intrãti ⁊ miſſã
audiẽti. ſ. vt maneat quouſqꝫ be
nedictio detur. Rogem⁹ ⁊c̃.

¶ In natiuitate dñi
¶ Sermo. lxix.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf